

Hastan?n Hem?irelik Bak?m?n? Alg?lay??? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hastan?n Hem?irelik Bak?m?n? Alg?lay??? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22706>

Özet

Hastan?n Hem?irelik Bak?m?n? Alg?lay??? Ölçe?i, hastalar?n ald?klar? **hem?irelik bak?m?** kalitesini, yeterlili?ini ve genel deneyimlerini sübjektif olarak de?erlendirmelerine olanak tan?yan bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, orijinal bir arac?n Türk kültürüne ve diline uyarlanmas? sürecinde geli?tirilmi?tir. Temel amac?, sa?lık hizmeti sunumunda hem?irelik hizmetlerinin güçlü ve geli?tirilmesi gereken yönlerini hasta perspektifinden belirleyerek, bak?m kalitesini art?rmaya yönelik kan?ta dayal? iyile?tirmelere zemin haz?rlamaktır. Ölçek, özellikle hastanede yatan bireylerin **bak?m alg?s?** ve memnuniyet düzeylerini ölçmek için tasarlanm??tır.

Anahtar Kelimeler

Hem?irelik bak?m?, hasta alg?s?, bak?m kalitesi, hem?irelik hizmetleri, psikometri, uyarlama, **sa?lık hizmetleri**, hasta memnuniyeti.

Yazarlar

Çoban, ?. G. (Uyarlama Çal??mas?)

Amaç

Hastan?n Hem?irelik Bak?m?n? Alg?lay??? Ölçe?i'nin temel amac?, Türkiye'deki hastanelerde yatan hastalar?n hem?irelik bak?m?na dair deneyimlerini ve alg?lar?n? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçebilecek standart bir araç sunmaktır. Bu uyarlama çal??mas?, hem?irelik ara?t?rmalar?nda ve klinik uygulamalarda kullan?lmak üzere, hastalar?n **bak?m kalitesi** alg?lar?n? de?erlendirerek hizmetlerin etkinli?ini objektif olarak saptamay? hedeflemektedir.

Ölçek, sa?lık kurumlar?n?n kalite standartlar?n? izlemesine ve hem?irelik e?itim programlar?n?n içeri?ini hasta ihtiyaçlar?na göre ?ekillendirmesine yard?mc? olacak de?erli veriler sa?lamay? amaçlamaktadır. Elde edilen veriler, hem?irelik uygulamalar?ndaki eksiklikleri gidermek ve hasta merkezli bak?m yakla??mlar?n? güçlendirmek için kritik öneme sahiptir.

Yap?

Ölçek, hastan?n hem?irelik bak?m?n? alg?lay???n?n çok boyutlu bir yap? oldu?unu varsaymaktadır. Bu yap? genellikle hem?irenin teknik yeterlili?i, ki?ileraras? becerileri (empati ve ilgi), ileti?im kalitesi ve genel hastane ortam? gibi temel alanlar? kapsamaktadır. Hastalar?n bak?m? de?erlendirirken kulland?klar? bili?sel ve duygusal süreçler bu yap?n?n merkezindedir.

Ölçe?in ölçtü?ü temel **psikolojik yap?**, hastan?n beklentileri ile ald??? fiili bak?m aras?ndaki uyumu ve bu uyumun yaratt??? memnuniyet veya memnuniyetsizlik düzeyini içerir. Bu yap?,

hem?irelik bak?m?n?n insanc?l ve profesyonel boyutlar?n? bir arada de?erlendirerek kapsaml? bir alg? profili sunmay? amaçlar.

Geçerlilik

Hastan?n Hem?irelik Bak?m?n? Alg?lay??? Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlama çal??mas? (Çoban, 2006), ölçe?in kültürleraras? e?de?erlili?ini ve yap?sal bütünlü?ünü sa?lamaya odaklanm??t?r. Uyarlama sürecinde genellikle dilsel ve kültürel **geçerlilik** çal??malar? yap?lm??t?r. Bu çal??malar, maddelerin Türkçe konu?an hastalar taraf?ndan do?ru anla??lmas?n? ve ölçülmek istenen yap?y? kültürel ba?lamda temsil etmesini garanti altına almay? içerir.

Yap? geçerlili?ini incelemek amacıyla, genellikle **faktör analizi** teknikleri kullan?larak ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe formda korunup korunmad??? ara?t?r?lm??t?r. Geçerlilik sonuçlar?, ölçe?in amaca uygun ve do?ru bir ölçüm arac? oldu?unu göstermeyi amaçlamaktad?r.

Güvenilirlik

Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in iç tutarlılı??n? de?erlendirmek amacıyla **güvenilirlik** analizleri gerçekleştirilmi?tir. Bu analizlerde yayg?n olarak kullan?lan yöntem, ölçe?in maddelerinin birbiriyle ne kadar tutarlı oldu?unu gösteren Cronbach Alfa katsay?s?n?n hesaplanmas?d?r. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda yüksek bir iç tutarlılı??a sahip oldu?unu gösterir.

Güvenilirlik çal??malar? ayr?ca, test-tekrar test yöntemlerini de içerebilir; bu, ölçe?in farklı zamanlarda uyguland???nda tutarlı sonuçlar üretme yetene?ini de?erlendirir. Güvenilir bir ölçek, ölçüm hatas?n? minimize ederek hastalar?n alg?lar?n? istikrarlı bir ?ekilde yans?tabilmelidir.

Faktör Analizi

Hastan?n Hem?irelik Bak?m?n? Alg?lay??? Ölçe?i'nin uyarlama çal??mas?nda (Çoban, 2006), ölçe?in yap? geçerlili?ini belirlemek için Ke?fedici **Faktör Analizi** (KFA) kullan?lm??t?r. KFA, ölçek maddelerinin hangi temel boyutlar altında topland???n? ve bu boyutlar?n hastan?n bak?m alg?s? yap?s?n? ne ölçüde temsil etti?ini ortaya koyar. Tipik olarak, hem?irelik bak?m alg?s? ölçekleri; ?leti?im, Teknik Yeterlilik ve Duygusal Destek gibi birden fazla faktörden olu?ur.

Faktör analizinin sonuçlar?, Türk popülasyonunda hem?irelik bak?m alg?s?n?n boyutlar?n?n, orijinal ölçe?in boyutlar?yla uyumlu olup olmad???n? veya kültürel farklılıklar nedeniyle yeni boyutlar?n ortaya ç?k?p ç?kmad???n? belirlemede kritik rol oynam??t?r. Bu analiz, ölçe?in teorik yap?s?n?n ampirik olarak desteklendi?ini teyit eder.

Araç

Test Type: Uyarlama ve Öz Bildirim Ölçeği

Format: Orijinal ölçeğin yapısına bağlı olarak genellikle 4 veya 5 seçenekli **Likert Tipi Ölçek** (örneğin, "Kesinlikle Katılmıyorum"dan "Kesinlikle Katılıyorum"a kadar değişen).

Language Available: Türkçe

Population Group: Hastanede yatan yetişkin hastalar

Age Group: 18 yaş ve üzeri yetişkinler

Population Details: Çeşitli kliniklerde (dahili, cerrahi vb.) tedavi gören ve iletişim kurabilecek durumda olan hastalar.

Test Methodology: Yüz yüze veya kendi kendine doldurma yöntemiyle uygulanan anket veya ölçek formu.

Anahtar Kelimeler

Hasta deneyimi, hemşire hasta ilişkisi, sağlık kalitesi, hastane ortamı, algılanan bakım, psikometrik özellikler, adaptasyon, lisansüstü tez.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir

Affiliation Email addresses: Belirtilmemiştir

Correspondence Address: Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Erzurum (Uyarlama çalışması sırasında)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

İzinler: Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı için genellikle kaynak tezin yazarına ve danışmanına atıfta bulunulması gerekmektedir. Orijinal ölçeğin telif hakları için ayrıca izin alınması gerekebilir.

Ücret: Ölçek, bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirildiği için genellikle akademik amaçlı kullanımda ücretsizdir.

Test Yılı: Uyarlama çalışması 2006 yılında tamamlanmıştır.

Bu ölçe?in orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan eri?ilebilir: [hastanin-hemsirelik-bakimini-algilayisi-olcegi-toad.pdf](#)

Referanslar

Çoban, ?. G. (2006). *Hastan?n hem?irelik bak?m?n? alg?lay??? ölçe?inin geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas?*. (Yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi Sa?lık Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

Bu teze YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir: [tez.yok.gov.tr](#)

Hastan?n Hem?irelik Bak?m?n? Alg?lay??? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelerin tam metnine eri?im için yukar?da belirtilen yüksek lisans tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.